

PROJECTE FI DE CARRERA

TÍTOL: DISSENY I MUNTATGE D'UN AMPLIFICADOR CLASSE – D D'ALTA POTÈNCIA AMB TOPOLOGIA DCI-NPC PER A APLICACIONS DE SO DISTRIBUIT

AUTOR: Bernat Riera Jover

TITULACIÓ: Enginyeria en Automàtica i Electrònica Industrial

DIRECTOR: José Luis Romeral Martínez

DEPARTAMENT: Enginyeria Electrònica

DATA: Febrer de 2009

Als meus Pares

Índex

Introducció.....	00
1. Motivació i objectius del projecte.....	01
1.1. Motivació	02
1.2. Objectius del projecte.....	04
2. Conceptes teòrics.....	07
2.1. El so a altes potències	08
2.1.1. <i>El so, conceptes previs.....</i>	08
2.1.2. <i>Paràmetres del so .....</i>	09
2.1.2. <i>So distribuït a altes potències, megafonia .....</i>	10
2.2. Amplificadors per a so	12
2.2.1. <i>Inconvenients dels amplificadors classe A, B i AB.....</i>	12
2.2.2. <i>Amplificadors classe D.....</i>	14
2.2.3. <i>Components addicionals de l'amplificador classe D .....</i>	17
2.2.4. <i>Distorsions.....</i>	20
2.3. El transistor MOSFET i els seus paràmetres d'interés	24
2.3.1. <i>El MOSFET com element commutador .....</i>	24
2.3.2. <i>BV_{DSS}, Tensió de ruptura drenador – font .....</i>	24
2.3.3. <i>Resistència estàtica entre drenador – font, $R_{DS(ON)}$ .....</i>	25
2.3.4. <i>Càrrega de porta, Q_G.....</i>	26
2.3.5. <i>Càrrega del diode de lliure circulació, Q_{rr} .....</i>	27
2.3.6. <i>Resistència interna a la porta, $R_{G(IN)}$ .....</i>	28
2.3.7. <i>Encapsulat del MOSFET .....</i>	28
2.3.8. <i>Temperatura màxima d'unió, T_J.....</i>	28

2.4. Topologies de l'amplificador classe D.....	30
2.4.1. <i>Configuració del pont</i>	30
2.4.2. <i>Conceptes teòrics dels convertidors multinivell</i>	31
2.4.3. <i>Topologia DCI de tres nivells amb una rama</i>	32
2.4.4. <i>Càrrega de porta, Q_G</i>	34
3. Disseny i muntatge del prototipus	37
3.1. Justificació de la topologia.....	38
3.2. Esquema general del prototipus	41
3.3. L'amplificador multinivell	42
3.3.1. <i>Circuit d'excitació per a cada transistor</i>	42
3.3.2. <i>Disseny de la placa de convertidors de DC – DC</i>	43
3.3.3. <i>Disseny de la placa de potència</i>	44
3.3.4. <i>Elecció dels components</i>	46
3.3.5. <i>Muntatge de les plaques</i>	51
3.4. El bus de continua	52
3.4.1. <i>Dimensionat del transformador i del rectificador</i>	52
3.4.2. <i>Dimensionat dels condensadors</i>	53
3.5. Filtre passa – baixes bifàisc	55
3.5.1. <i>Disseny del filtre</i>	55
3.5.2. <i>Simulacions</i>	57
3.6. Càrrega	60
3.7. Imatges del prototipus	65

4. Modulació PWM	67
4.1. Convertidor AD d'àudio	68
4.2. Modulació amb la FPGA	70
4.2.1. Decodificador I2S (<i>Inter – IC Sound</i>)	71
4.2.2. Modulació PWM.....	72
4.2.3. Modulació per a cinc nivells.....	74
4.2.4. Generador de temps mort	78
5. Caracterització elèctrica i anàlisi de resultats.....	81
5.1. Resposta freqüencial del filtre.....	82
5.2. Resposta dinàmica dels transistors.....	86
5.2.1. Problemàtica d'acoblament de pistes.....	86
5.2.2. Solució proposada	88
5.2.3. Problemàtica deguda al lent retorn dels diòdes	90
5.2.4. Solució proposada	93
5.3. Qualitat del so	95
5.3.1. SNR (<i>Signal Noise Ratio</i>).....	95
5.3.2. THD (<i>Total Harmonic Distortion</i>).....	97
5.4. Rendiment de l'amplificador.....	101
6. Estudi econòmic.....	103
6.1. Pressupost.....	104
6.1.1. Cost de disseny	104
6.1.2. Cost de desenvolupament del prototipus	105

6.2. Cost de fabricació.....	107
6.2. Estudi de viabilitat.....	108
7. Estudi mediambiental	113
7.1. Fase de disseny.....	114
7.1.1. <i>Eficiència energètica</i>	114
7.1.2. <i>Materials emprats</i>	114
7.1.2. <i>Disseny de les plaques</i>	115
7.2. Fase de fabricació.....	115
7.3. Fase d'explotació	118
7.4. Fase de desmantellament.....	119
8. Conclusions i línies futures.....	121
Referències bibliogràfiques	125
Referències de figures	126
Bibliografia	127
Annex: Documentació en CD adjunt.....	129